

МЕХАНІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

**Кафедра «Матеріали і технологія виготовлення виробів
транспортного призначення»**

ПРОГРАМА

**та завдання до контрольних робіт
з дисципліни**

***„ВИРОБНИЧИЙ ТА КОМЕРЦІЙНИЙ
МЕНЕДЖМЕНТ”***

Харків 2012

Програму розглянуто та рекомендовано до друку на
засіданні кафедри МТВ 7 грудня 2009 р., протокол № 9.

Програма призначена для вивчення дисципліни «Виробничий та комерційний менеджмент», допомагає студентів уявити, що таке менеджмент, у чому полягає його сутність, виробити практичні навички застосування сучасних методів менеджменту на підприємствах залізничного транспорту.

Рекомендується для студентів механічного факультету денної форми навчання.

Укладачі:

проф. Л.А. Тимофєєва,
асист. А.О. Ніколаєнко

Рецензент

проф. Є.А. Фролов

ПРОГРАМА

та завдання до контрольних робіт
з дисципліни

*„ВИРОБНИЧИЙ ТА КОМЕРЦІЙНИЙ
МЕНЕДЖМЕНТ”*

Відповідальний за випуск Тимофєєва Л.А.

Редактор Решетилова В.В.

Підписано до друку 25.02.10 р.

Формат паперу 60x84 1/16 . Папір писальний.

Умовн.-друк.арк. 0,25. Тираж 25. Замовлення №

Видавець та виготовлювач Українська державна академія залізничного транспорту
61050, Харків - 50, майдан Фейєрбаха, 7
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 2874 від 12.06.2007 р.

**УКРАЇНСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ
ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ**

МЕХАНІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

**Кафедра „Матеріали та технологія виготовлення виробів
транспортного призначення”**

ПРОГРАМА

**та завдання до контрольних робіт
з дисципліни**

„ВИРОБНИЧИЙ ТА КОМЕРЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ”

Харків 2009

Програму розглянуто та рекомендовано до друку на засіданні кафедри МТВ 7 грудня 2009 р., протокол № 9.

Програма призначена для вивчення дисципліни «Виробничий та комерційний менеджмент», допомагає студентові уявити, що таке менеджмент, у чому полягає його сутність, виробити практичні навички застосування сучасних методів менеджменту на підприємствах залізничного транспорту.

Рекомендується для студентів механічного факультету денної форми навчання.

Укладачі:

проф. Л.А. Тимофеева,
асист. А.О. Ніколаєнко

Рецензент

проф. Є.А. Фролов

Вирішення завдань у галузі якості, які постали сьогодні перед Україною, неможливе без підготовки у країні фахівців якості, що вільно володіють сучасними методами управління і забезпечення якості продукції та послуг, управління навколишнім середовищем, безпекою праці тощо, незалежно від того, де вони працюють: в державній чи приватній організації, великій, середній чи малій, тому що загальні принципи менеджменту якості не залежать від розміру організації та форми її власності.

У зв'язку з цим Постановою Кабінету Міністрів України № 507 від 24.05.97 р. передбачено підготовку спеціалістів і магістрів з напрямку „Специфічні категорії” за спеціальністю 8.000001 „Якість, стандартизація та сертифікація”. Підготовку таких фахівців здійснює ряд вузів України, в т.ч. і кафедра „Матеріали та технологія виготовлення виробів транспортного призначення” УкрДАЗТ.

Мета дисципліни „Виробничий та комерційний менеджмент”: підготовка фахівців у галузі виробничого та комерційного менеджменту, аналіз та синтез сучасної управлінської думки.

Предмет дисципліни – це система понять, що забезпечує необхідні знання з впровадження та застосування систем менеджменту на підприємствах залізничного транспорту.

Завдання дисципліни: формування у студентів знань, умінь і уявлень, що необхідні для планування, розроблення та впровадження нових сучасних підходів виробничого та комерційного менеджменту.

Після вивчення дисципліни студент повинен:

знати:

- суть менеджменту, його елементи і перспективи розвитку;
- категорії менеджерів з метою управління персоналом;
- умови міжнародного бізнесу;

вміти:

- самостійно проводити аналіз та оцінку менеджменту в організації;
- обирати раціональний підхід ухвалення рішень;
- застосовувати сучасні методи виробничого та комерційного менеджменту;

бути ознайомленим: з організацією діяльності на виробництві, поняттями лідерства та контролювання.

ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

Вступ. Предмет, цілі та завдання дисципліни; побудова і послідовність вивчення; форми звітності.

Література [1, 3].

Тема 1. Категорії менеджерів

Визначення рівнів менеджменту. Організація діяльності. Лідерство. Контролювання. Адміністративний менеджмент. Людські стосунки.

Література [1, 2].

Тема 2. Сучасна теорія менеджменту

Поняття системного підходу. Соціальна відповідальність та організація.

Література [1, 4, 8].

Тема 3. Види міжнародної економічної діяльності. Імпорт та експорт. Прямі інвестиції

Література [7].

Тема 4. Умови міжнародного бізнесу
Економічні інтеграційні об'єднання. Національна
культура. Досвід менеджменту в Україні.

Література [7].

Тема 5. Планування та цілі організації
Використання SWOT-аналізу для формування стратегій.
Стратегія, що ґрунтується на циклі існування продукції.
GE – бізнес екран.

Література [6].

Тема 6. Тактичне планування
Розроблення тактичних планів. Альтернативне
планування. Умови ухвалення рішень. Ухвалення рішень за умов
визначеності.

Література [14, 15].

Тема 7. Класична модель ухвалення рішень
Етапи раціонального ухвалення рішення. Виявлення та
визначення ситуацій, що потребують вирішення. Визначення
варіантів. Оцінка варіантів. Адміністративна модель ухвалення
рішення. Переваги та недоліки групового ухвалення рішення.

Література [20, 21].

Тема 8. Роль підприємництва в суспільстві
Галузь, у якій малий бізнес має слабкі позиції. Цикл
існування підприємницької організації.

Література [20].

Тема 9. Головні форми проектування організації
Поняття функційної (U) – форми.

Література [2, 7, 8].

ЗАВДАННЯ ДО КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ з дисципліни „Виробничий та комерційний менеджмент”

Варіант 1

- 1 Поняття „менеджмент”. Категорії менеджерів.
- 2 Рівні менеджменту.
- 3 Головні види діяльності менеджменту.

Варіант 2

- 1 Етапи наукового менеджменту Фредеріка Тейлора.
- 2 Адміністративний менеджмент.
- 3 Критерії вироблення ефективних людських стосунків.

Варіант 3

- 1 Системний підхід у менеджменті.
- 2 Соціальна відповідальність. Які фактори впливають на соціальну відповідальність?
- 3 Чинники робочого середовища.

Варіант 4

- 1 Види міжнародної економічної діяльності.
- 2 Сутність імпорту у менеджменті.
- 3 Сутність експорту у менеджменті.

Варіант 5

- 1 Прямі інвестиції.
- 2 Сутність стратегічного партнерства.
- 3 Форми торговельних обмежень.

Варіант 6

- 1 Економічна інтеграція.
- 2 Переваги та недоліки сучасного менеджменту.
- 3 Особливості національного менеджменту.

Варіант 7

- 1 Перспективи розвитку сучасного менеджменту.
- 2 Процес планування.
- 3 SWOT-аналіз.

Варіант 8

- 1 Цикл існування продукту.
- 2 GE бізнес – екран.
- 3 Тактичне планування.

Варіант 9

- 1 Альтернативне планування.
- 2 Ухвалення рішення за умов визначеності.
- 3 Класична модель ухвалення рішень.

Варіант 10

- 1 Етапи раціонального ухвалення рішення.
- 2 Адміністративна модель ухвалення рішення.
- 3 Переваги та недоліки групового ухвалення рішень.

Варіант 11

- 1 Цілі та завдання підприємця. Стратегії, які він використовуватиме для їхнього досягнення.
- 2 Цикл існування підприємницької організації.
- 3 Матрична організація.

Варіант 12

- 1 Етапи проведення змін у менеджменті.
- 2 Реінжиніринг в організаціях.
- 3 SWOT-аналіз.

Варіант 13

- 1 Поняття „менеджмент”. Категорії менеджерів.
- 2 Етапи наукового менеджменту Фредеріка Тейлора.
- 3 Системний підхід у менеджменті.

Варіант 14

- 1 Сутність стратегічного партнерства.
- 2 Економічна інтеграція.
- 3 Цикл існування продукту.

Варіант 15

- 1 Головні види діяльності менеджменту.
- 2 Класична модель ухвалення рішень.
- 3 Переваги та недоліки групового ухвалення рішень.

ТЕСТ

1 Менеджмент – це ...

- 1) сукупність процесів, які використовують, щоб переконати людей працювати разом для досягнення інтересів організації;
- 2) прийняття правильних рішень і їх успішне виконання;
- 3) сукупність функцій, спрямованих на ефективне та результативне використання ресурсів для досягнення певних організаційних цілей;
- 4) організації, які досягли успіху.

2 Посади, що передбачені в групі менеджерів вищого рівня:

- 1) президент;
- 2) віце-президент;
- 3) виконавчий директор;
- 4) всі вищеперелічені.

3 Менеджери вищого рівня розробляють:

- 1) політику діяльності організації;
- 2) мету організації;
- 3) загальну стратегію;
- 4) все вище перелічене.

4 До посад менеджерів середнього рівня відноситься:

- 1) виробничий менеджер;
- 2) віце-президент;
- 3) операційний менеджер;
- 4) керівник підрозділу.

5 Менеджери середнього рівня відповідають за:

- 1) впровадження політики і планів, розроблених менеджерами вищого рівня;
- 2) координацію та нагляд за діяльністю менеджерів нижчого рівня;
- 3) роботу підрозділу;
- 4) інше.

6 Лідерство – це ...

- 1) сукупність процесів, які використовують, щоб переконати людей працювати разом для досягнення інтересів організації;
- 2) організація людей і груп для виконання плану;
- 3) контроль за виконанням виробничих функцій;
- 4) інше.

7 Менеджмент охоплює чотири головні види діяльності -

- 1) планування й ухвалення рішень;
- 2) організацію;
- 3) лідерство і контролювання;
- 4) всі вищеперелічені.

8 Послідовність етапів наукового менеджменту, за тезою Фредеріка Тейлора:

- 1) дослідним шляхом відібрати працівників, а тоді навчити їх виношувати роботу, як описано на етапі 1;
- 2) дослідження кожного елемента роботи для того, щоб замінити старі методи;
- 3) продовжувати процес планування, одночасно контролюючи робітників;

4) наглядати за працівниками, щоб упевнитися, що вони використовують новітні методи виконання роботи;

Д) б, а, г, в;

Е) б, а, в, г.

9 Системний підхід – це ...

1) взаємопов'язаний набір елементів, що функціонують як єдине ціле;

2) матеріальні, людські, фінансові та інформаційні ресурси, які організація отримує зі свого середовища;

3) інше.

10 Соціальна відповідальність – це ...

1) сукупність зобов'язань, що бере на себе організація;

2) сукупність зобов'язань, що їх організація повинна дотримуватися і за допомогою яких створювати соціальний контекст, у якому вона функціонує;

3) матеріальні, людські, фінансові та інформаційні ресурси, які організація отримує зі свого середовища;

4) інше.

11 Види міжнародної економічної діяльності:

1) імпорт та експорт;

2) ліцензування;

3) стратегічне партнерство/ спільне підприємство;

4) прямі інвестиції;

5) всі вищеперелічені.

12 До переваг ліцензування відноситься:

1) більша прибутковість;

2) сприяння конкурентам;

3) тривала прибутковість;

4) варіант а) та в).

13 Недоліки прямих інвестицій:

1) гнучкість;

2) більший економічний та політичний ризик;

3) більша непевність;

4) все вищеперелічене.

14 Міжнародне економічне інтеграційне об'єднання – це ...

- 1) група країн, які погоджуються суттєво знизити або обмежити торговельні бар'єри в односторонній торгівлі;
- 2) група країн, які погоджуються суттєво знизити або обмежити торговельні бар'єри у взаємній торгівлі;
- 3) інше.

15 Обмеження на експорт вводять з метою ...

- 1) збільшення прибутку національних виробників;
- 2) змусити інші країни добровільно обмежити вартість товарів, які експортують у певну країну;
- 3) змусити інші країни добровільно обмежити обсяги товарів, які експортують у певну країну;
- 4) варіанти а) та б);
- 5) варіанти б) та в).

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

- 1 Андрушків Б.М., Кузьмін О.Є. Основи менеджменту: Методологічні положення та прикладні механізми. – Тернопіль: Лілея, 1997. – С. 103-117, 142-167.
- 2 Армстронг М. Основи менеджмента. Как стать лучшим руководителем. – Ростов-н/Д: Феникс, 1998. – С. 494-502.
- 3 Кредісов А.І., Панченко Е.Г., Кредісов В.А. Менеджмент для керівників. – К.: Знання, 1999. – С. 151-293.
- 4 Мескон М.Х., Альберт М., Хедоури Ф. Основи менеджмента / Пер. с англ. – М.: Дело, 1992. – С. 645-681.
- 5 Мицик Б.І. Стандартизація, сертифікація, конкурентоздатність продукції. Навч. посібник. – Львів, 1995.
- 6 Обер-Крис Дж. Управление предприятием. Классика менеджмента / Пер. с англ. – М.: Сирин, 1997.
- 7 Паркінсон С., Рустомджи М. Искусство управления / Пер. с англ. – М.: Агентство «ФАИР», 1997. – С. 139-181.
- 8 Тарнавська Н.П., Пушкар Р.М. Менеджмент теорія і практика: Підруч. для вузів. – Тернопіль: Карт-бланш, 1997. – С.375-419.
- 9 Хміль Ф.І. Менеджмент: Підручник. – К.: Вища школа, 1995. – С. 160-217.
- 10 Шегда А.В. Основи менеджмента: Учеб. пособие. – К.: Знання, 1998. – С. 66-81, 345-428.
- 11 Стандартизація та сертифікація на залізничному транспорті: Законодавчі і нормативно-правові акти та галузеві стандарти. Т.1. Стандартизація / Укл.: І.П. Данькевич та ін. – Харків: ХарДАЗТ, 1999. – 353 с.
- 12 Формування системи мотивації праці на підприємствах в умовах переходу до ринкової економіки / За заг. ред. В.М. Гончарова. – К.: Техніка, 1999.
- 13 Завадський Й.С. Менеджмент: Management. Українсько-фінський інститут менеджменту і бізнесу. – К., 1997. – С. 277-305.
- 14 Щекин Г.В. Основы кадрового менеджмента. – 2-е изд. – К.: МАУП, 1999.

15 Щекин Г.В. Практическая технология менеджмента. Как делать карьеру. Как строить организацию: Науч.-практ. пособие. – К., 1994. – С. 71-151.

16 Трудоустройство. Советы профессионалов. – М.: Экономика, 1999.

17 Фалмер Р. Энциклопедия современного управления: В 5 т. Т. 3. Исполнение как функция управления. – М.: ВИПКЭнерго, 1992. – С. 154-182.

18 Дмитренко Г.А. Стратегический менеджмент и целевое управление персоналом организации: Учеб. пособие. – К.: МАУП, 1998.

19 Забелин П.П. Предпринимательский менеджмент. – М.: Приор, 1999.

20 Киселев А.П. Теория и практика современного бизнеса. – К.: Либра, 1995.

21 Adorno T.W., Frenkel-Brunswick E., Levinson D.J., Sanford R.N. The Authoritarian Personality (New York: Harper & Row, 1950).

Ресурси

- 1 НТБ УкрДАЗТ (Харків, пл. Феєрбаха, 7).
- 2 Медіатека УкрДАЗТ (Харків, пл. Феєрбаха, 7).
- 3 ХДНБ ім. В.Г. Короленка (Харків, пров. Короленка, 18).
- 4 Харківський ЦНТЕІ (Харків, просп. Гагаріна, 4).

